

Nummer 46

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden november en december 2007 in Nederlandse dag- en huis-aan-huisbladen.

Grutto niet gebaat bij agrarisch natuurbeheer

Trouw, 10 november 2007

De Grutto is niet gebaat bij agrarisch natuurbeheer waarbij boeren pas gemaaide weilanden afwisselen met bemeste weilanden. Dat blijkt uit onderzoek door de Wageningen Universiteit. Op pas gemaaide weilanden vinden de gruttokuikens geen insecten en bovendien vormen de dieren zelf een makkelijke prooi. De insecten komen pas als het gras hoger staat. Door intensieve bemesting is het

gras al gauw te hoog voor de gruttokuikens (de insecten zitten op de hoogste puntjes van het gras), die er dan bovendien nauwelijks doorheen komen.

Kortwieken ganzenpopulaties vraagt een salomonsoordeel

Noordhollands Dagblad, 10 november 2007

Gaat het eens goed met de natuur, is het weer niet goed. Er zou sprake zijn van een ganzenplaag in de provincie Noord-Holland. Lokaal, zoals in natuurgebied De Verzakking bij het Amstelmeer, veroorzaken ganzen grote schade. Voornaamste probleemveroorzakers zijn de ganzen die niet alleen in de wintermaanden in de Noordkop vertoeven, maar er ook broeden of overzomeren. Het betreft populaties Grauwe Ganzen, Canadese Ganzen en Brandganzen. De vraag wat er moet gebeuren krijgt vooralsnog geen antwoord. Ganzenkenner Dirk Tanger: 'Het is een geweldig dilemma. Hoe verklein je

Het kortwieken van ganzenpopulaties vraagt een salomonsoordeel.

Foto: W. Smeets.

het aantal broedparen en hoe zorg je er voor dat de ganzen minder jongen grootbrengen? Afschot is geen oplossing. Wij hebben een salomonsoordeel nodig.'

Ramp in Zwarte Zee veroorzaakt vogelsterfte

NRC Handelsblad, 12 november 2007

Op de Zwarte-Zeestranden tussen Kavkaz en Novorossiisk zijn besmeurde vogels aangespoeld als gevolg van de milieuramp ontstaan door het in tweeën breken van een olietanker bij zwaar weer. Het gebied is een belangrijk overwinteringsgebied van onder andere Futen en Geoorde Futen die uit het noorden komen. De tanker, de Volganefit-139, heeft zeker 1300 ton zwarte olie verloren. Deze tanker is gebouwd voor transporten over rivieren en kustwateren en is niet bestand tegen zwaar weer. Over hetzelfde onderwerp een bericht in Trouw, het Algemeen Dagblad en de Volkskrant van 13 november en in Trouw van 17 november 2007.

Vogelhouders laconiek over papegaaieziekte

De Telegraaf, 18 november 2007

Vogelhouders en vogelverenigingen in ons land reageren laconiek op de plotse uitbraak van de papegaaieziekte in het Gelderse Weurt. Ondanks dat experts vrezen voor een epidemie kwam er een recordaantal vogelliefhebbers naar de vogelshow in het Gelderse Oosterhout. Ook in het Limburgse Heythuysen kwamen net zoveel bezoekers op de vogelshow af als in voorafgaande jaren. Over hetzelfde onderwerp berichten in Trouw van 17, 19 en 20 november, De Telegraaf en de Volkskrant van 17 november, het NRC Handelsblad van 16 en 18 november en het Algemeen Dagblad van 29 november 2007.

Roofvogels vaak zelf het haasje

De Telegraaf, 21 november 2007

De illegale jacht op beschermde roofvogels neemt hand over hand toe. Vogelverenigingen slaan alarm nu volgens hen steeds meer boeren in groten getale roofvogels vergiften en hun jongen doden. De Werkgroep Roofvogels Nederland signaleert de laatste tijd niet alleen meer en meer vernielde nesten, maar ook een forse stijging van het aantal vergif-

tigde roofvogels. Zo werd in november een 67-jarige jachtopziener uit het Twentse Holten opgepakt omdat hij verscheidene roofvogels had vergiftigd. Een grote schok ging door de wereld van de vogelliefhebbers toen bekend werd dat een Zearend was vergiftigd. Waar vroeger de jagers de grootste vijand van de roofvogels waren, zijn dat nu vooral de boeren in ons land. Sinds de overheid subsidie geeft om de weidevogels te beschermen, is de jacht op roofvogels daardoor juist aangewakkerd.

Strandloper kan dankzij snavelbuiging meer prooien pakken

NRC Handelsblad, 24 november 2007

Waadvogels met lange snavel hebben een extreem beweeglijk uiteinde van de bovensnavel. Het is een soort extra grijpscharnier die ze ook volop gebruiken bij het voedsel pakken uit helder water en niet alleen bij het wroeten in modder, zand en slib. Zij kunnen de bovensnavel geheel of gedeeltelijk ten opzichte van hun schedel bewegen, dankzij speciale buigzones met dunner bot. Een belangrijke buigzone zit iets achter de snavelpunt. De beweeglijkheid is daar zo groot dat ze de snaveluiteinden van elkaar kunnen krijgen bij verder bijna geheel gesloten monddelen. Vooral steltlopers die met relatief lange snavel in zand en slijk naar voedsel speuren, hebben een hoge puntbeweeglijkheid. Een aantal gevangen Drieteenstrandlopers werden van dichtbij gevolgd en toen bleek dat zij in 90% van hun uitvallen naar prooien gebruikmaken van de beweegbare snavelpunt. Zij gebruikten in driekwart van de gevallen ook de snavelbuiging bij het transport van de prooi van de snavelpunt naar de mondopening. Daardoor eten zij sneller en dat biedt grote voordelen.

Groene lampen zijn de redding voor vogels

de Volkskrant, 28 november 2007

De groene lampen die zijn opgehangen om vogels bij een boorplatform op zee door te laten vliegen, zijn een doorslaand succes. Tijdens de najaarstrek van 2007 bleven nog maar tientallen vogels rondjes cirkelen rond het boorplatform, waar voorheen duizenden vogels gedesoriënteerd raakten door het felle licht. Bij

Strandlopers kunnen dankzij snavelbulgingen meer prooien pakken.

Foto: W. Smeets.

tellingen tijdens enkele bewolkte en mistige nachten in oktober bij boorplatform I.15, zagen de onderzoekers nog nauwelijks vogels rondvliegen. Vroeger, toen er nog felle lichten brandden bij I.15 bleven duizenden vogels bij slecht zicht een nacht lang rondjes rondcirkelen. In de regel stortten ze na een dergelijke nacht uitgeput in zee. Door deze succesvolle resultaten heeft lampenleverancier Philips besloten de groene lampen in productie te nemen.

Trekvogels op het menu

De Telegraaf, 21 december 2007

Een half miljoen trekvogels zijn dit jaar op Cyprus gedood en vervolgens op de menukaart van Cyprische restaurants beland, aldus natuurbeschermers op dit eiland. Officieel zijn de vangpraktijken verboden maar in de praktijk kunnen de restauranthouders en hun kompanen gewoon hun gang gaan. De dieren, voornamelijk zangvogels, worden met netten gevangen (noot redactie: vijf jaar geleden werden er nog naar schatting twee miljoen Zwartkoppen gevangen voor de consumptie).

Man betrapt op illegaal uitzetten van Fazanten

Trouw, 24 december 2007

De politie heeft een 40-jarige inwoner van Wuustwezel aangehouden omdat hij illegaal Fazanten uitzette in het buitengebied van Achtmaal in Noord-Brabant, vlak voordat daar een jachtpartij zou beginnen. De 57 Fazanten zaten in jutezakken en waren op diverse plaatsen in het jachtveld neergezet. Het was de bedoeling dat de zakken kort voor de geplande jachtpartij zouden worden geopend. De man heeft bekend en er is proces-verbaal opgemaakt.

Ransuilen zoeken heil in de stad

Leeuwarder Courant, 27 december 2007

Minstens honderd Ransuilen op zes verschillende roestplaatsen, dat maakt van Leeuwarden en omgeving een echt uilenbolwerk. Na een oproep konden meer dan zeshonderd uilen worden geregistreerd op 48 plaatsen in de provincie Friesland. Opvallend is de situatie in en rond de Friese hoofdstad. In het open landschap hebben Ransuilen geregeld last van de Havik en de Buizerd waardoor ze

Aalscholwers zijn dol op vis uit Belgische vijvers.
Foto: W. Smeets.

na het broeden steeds vaker de bescherming zoeken in dorp of stad. Ook komt het voor dat Ransuilen broeden binnen de stadsgrenzen. De Noorderbegraafplaats in Leeuwarden is daar een voorbeeld van. Het onderzoek naar de roestplaatsen van Ransuilen werd aangekondigd in de Leeuwarder Courant van 20 december 2007.

Aalscholwers zijn dol op vis uit Belgische vijvers

Trouw, 28 december 2007

Aalscholwers eten jaarlijks ongeveer 750 ton vis uit de Vlaamse vijvers, meldt de Belgische krant 'Het Nieuwsblad'. Vissers zeggen dat hun dat 4,5 miljoen euro per jaar kost. Zij willen dat de bescherming van de Aalscholver wordt opgeheven, de Vlaamse vogelbescherming is daar fel op tegen. In 1965 was de Aalscholver in België uitgestorven. Over hetzelfde onderwerp, maar nu over Nederlandse Aalscholwers hun probleem, een artikel in het Noordhollands Dagblad/Schager Krant van 28 december 2007

Naturalis ontdekt vogel van Darwin

Algemeen Dagblad/Utrechts Nieuwsblad, 28 december 2007

Eén van de tot nu toe ontbrekende vogels (Grijze Kiekendief *Circus cinereus*) uit de

verzameling van Charles Darwin is ontdekt in een depot van het museum Naturalis in Leiden. Darwin heeft de Grijze Kiekendief in maart 1833 meegenomen van de Falkland eilanden, tijdens zijn vijfjarige reis met het onderzoekschip HMS Beagle. Darwin verzamelde 468 vogels, de helft ervan is zoek. Een vrijwilliger heeft tijdens het reorganiseren van het depot van Naturalis deze verloren 'Darwinvogel' teruggevonden. Over hetzelfde onderwerp een bericht in het Noordhollands Dagblad van 28 december en het NRC Handelsblad van 29 december 2007.

Spreeuwenkuikens met veel familie hebben grotere bek

NRC Handelsblad, 29 december 2007

Jonge Spreeuwen die in het nest concurrentie ondervinden van veel soortgenoten, hebben aan het einde van de nestperiode grotere bekken dan controlespreeuwjes uit kleinere legfels. Met hun grote, fel gekleurde keeltjes proberen zij de aandacht van hun ouders voor zich op te eisen om een zo groot mogelijk aandeel van het voedsel te verkrijgen.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, smeets.foto@casema.nl.